

KLUB GAJKA

Edukacja oraz świadomość społeczna

na przykładzie

programu edukacji ekologicznej

ZAADOPTUJ RZEKĘ

O KLUBIE GAJA

- Klub Gaja jest jedną z najstarszych, niezależnych pozarządowych organizacji zajmujących się ochroną środowiska naturalnego i prawami zwierząt w Polsce. Został założony przez Jacka Bożka w 1988 r.
- Misją Klubu Gaja jest ochrona naszej planety Ziemi oraz zachowanie środowiska naturalnego i bioróżnorodności dla nas i dla przyszłych pokoleń.

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Jak działamy

Chronimy przyrodę

ratujemy zwierzęta

edukujemy

inspirujemy

współpracujemy

24 lata dla Ziemi

Wilkowice 2012

Święto Drzewa

Święto Drzewa jest programem edukacji ekologicznej Klubu Gaja realizowanym od 2003 roku. Jest to ogólnopolska i międzynarodowa akcja sadzenia drzew, co roku 10 października, oraz towarzyszący jej program edukacji ekologicznej.

W 8. i 9 edycji w latach 2010/11 posadzono ponad 126 tys. drzew (ponad 37 tys. w woj. śląskim). W programie wzięło udział ponad 114 tys. osób (ponad 21 tys. uczestników z woj. śląskiego).

Zbieraj makulaturę – ratuj konie

W latach 2010/11 – młodzież i dorośli zebrali 530 ton makulatury! Klub Gaja uratował kolejnych 7 koni przed transportem do rzeźni.

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Pomagamy zwierzętom

– chronimy klimat

**W programie wzięło udział ponad 30
tysięcy osób, które m.in. organizowały
*Dzień Praw Zwierząt***

Dlaczego rzeki są ważne?

Doliny rzeczne są ważnymi korytarzami ekologicznymi dla wielu gatunków zwierząt.

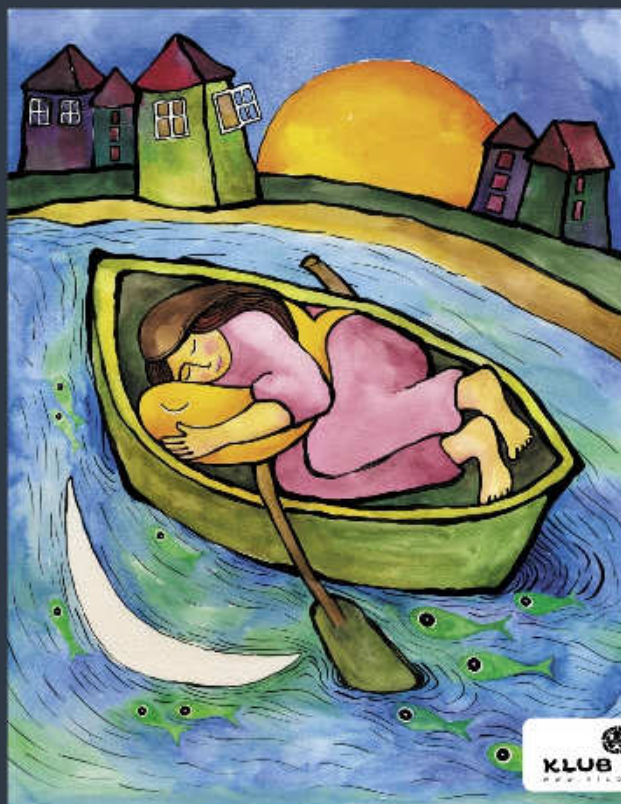
Wokół rzek koncentruje się życie społeczne i kulturalne, od wieków nad rzekami zakładano miasta i grody warowne.

Konieczne jest, aby korzystając z zasobów wodnych lokalne społeczności dostrzegały zależności pomiędzy rzekami i ich zlewniami, a także rzekami i morzem, do którego wpływają.

Trudności

- w polskim prawie rzeki i tereny wokół rzek są administrowane przez różne instytucje
- świadomość społeczna na temat rzek i znaczenia wody dla przyrody i człowieka **jest bardzo niska**

zaadoptuj rzekę

rzeki dla ludzi i zwierząt

22 marca – Światowy Dzień Wody

Organizacja społeczna Klub Gaja jest zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla M. St. w Warszawie, KRS 0000000000, NIP 525-242-1000, REGON 141987410, ul. Wesoła 10, 01-644 Warszawa

o programie

- program realizowany jest od 2005 roku
- jest to ogólnopolski program edukacji ekologicznej, którego tematem jest woda, w szczególności rzeki i ich znaczenie w przyrodzie
- program opiera się na aktywności lokalnych społeczności, w szczególności dzieci i młodzieży, we współpracy z samorządami, administracją publiczną, organizacjami pozarządowymi i biznesem

cele

- **ochrona rzek, dolin rzecznych i Morza Bałtyckiego**
- **propagowanie racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych oraz ochrony różnorodności biologicznej**
- **zainspirowanie lokalnych społeczności, w szczególności dzieci i młodzieży do podejmowania lokalnych działań proekologicznych dotyczących ochrony rzek i Morza Bałtyckiego**
- **podnoszenie świadomości społecznej w zakresie ochrony zagrożonych gatunków ryb – wędrujących i bałtyckich oraz zrównoważonego rybołówstwa**

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

jak zaadoptować rzekę?

Kiedy mówimy o adoptowaniu rzeki, chodzi nam o wzięcie na siebie roli stróża i otoczenie jej opieką, a także dostrzeganie i rozumienie globalnych zależności oraz relacji pomiędzy rzekami, ich zlewniami i morzami.

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Rola rzek

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

**Korytarz
ekologiczny**

Wilkowice 2012

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

zaadoptuj rzekę

Rzeka naturalna

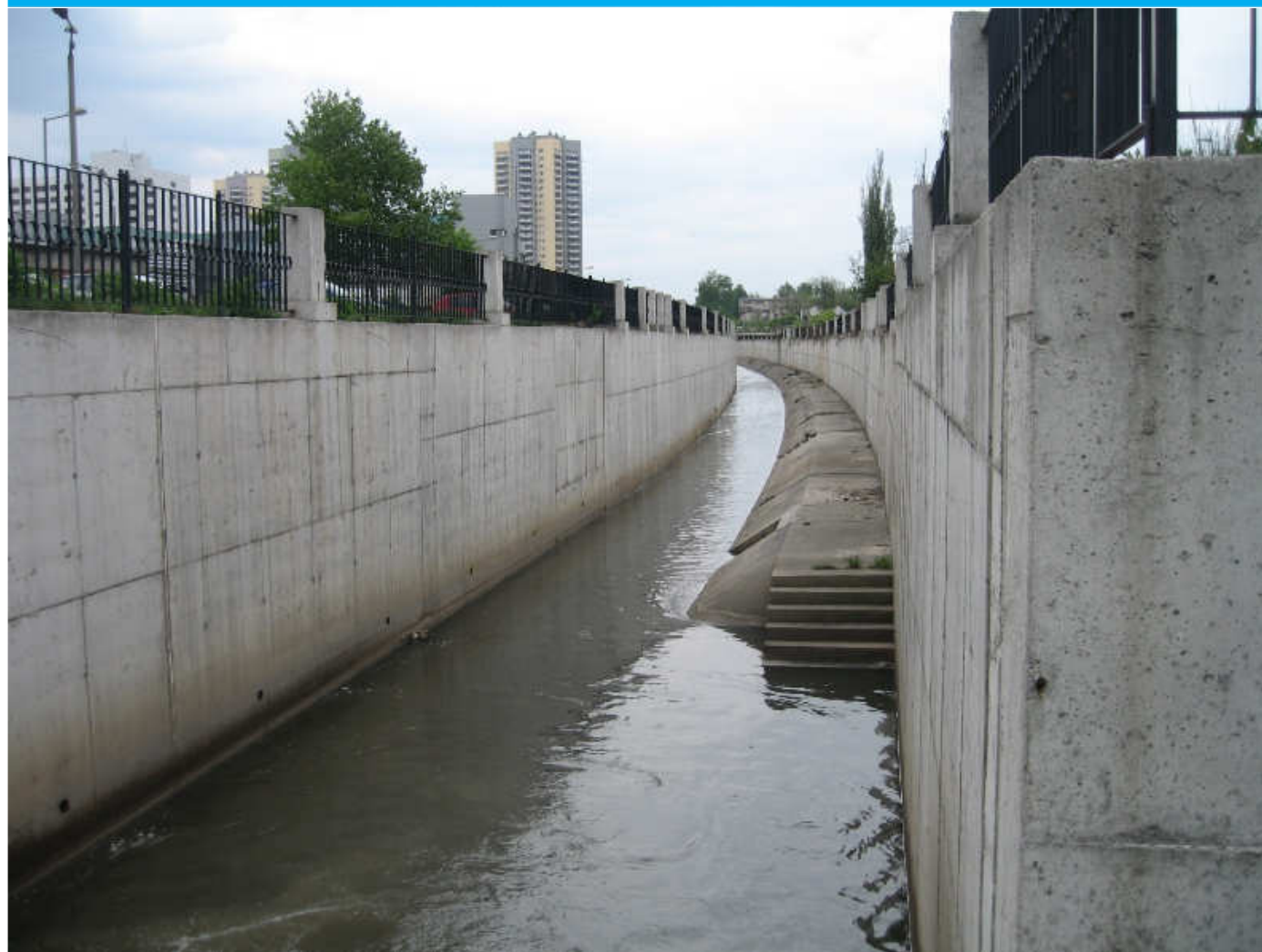

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

**Rzeka
przekształcona**

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Starorzecza

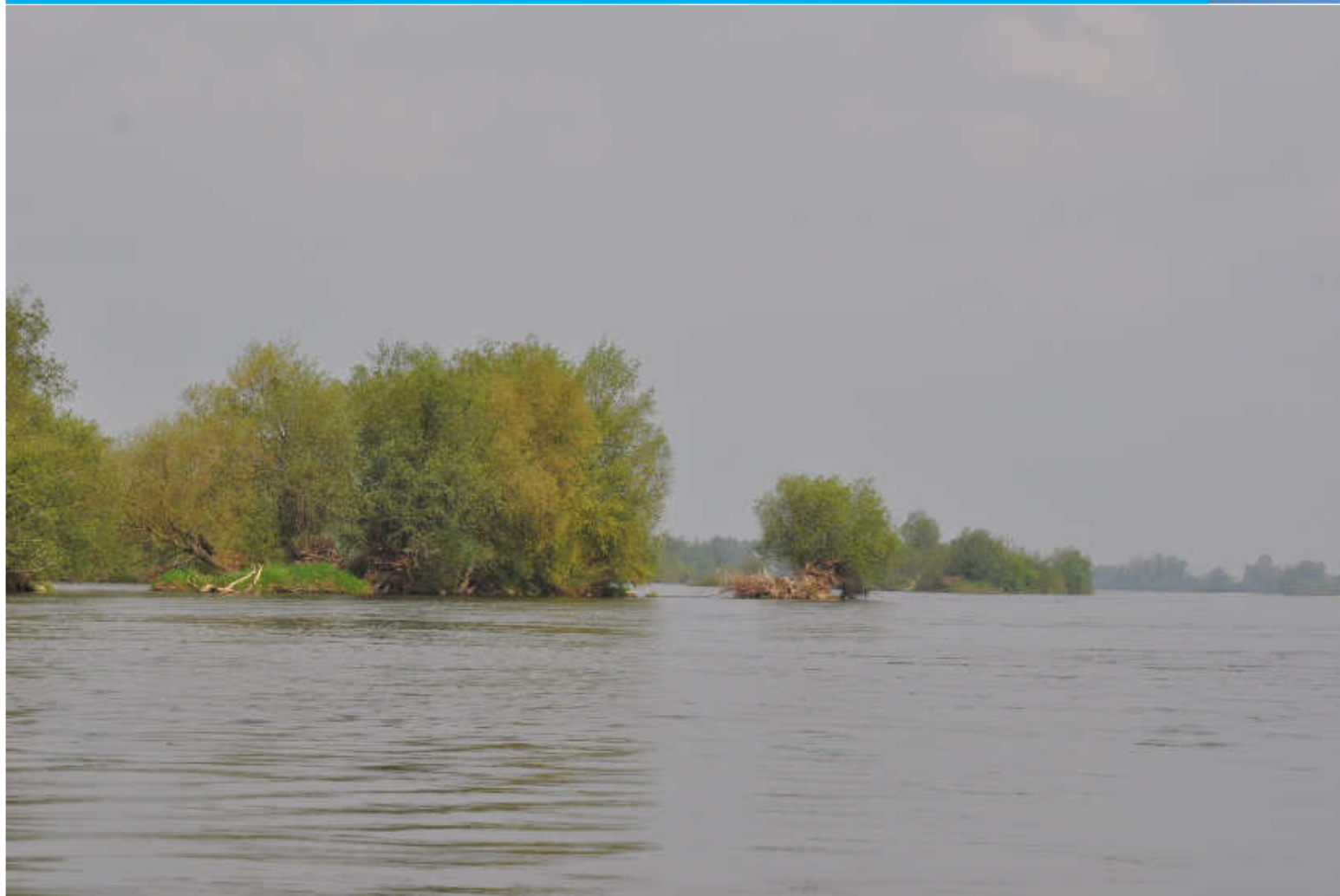
Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Wyspy

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Las
łęgowy

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Jaskółki brzegówki

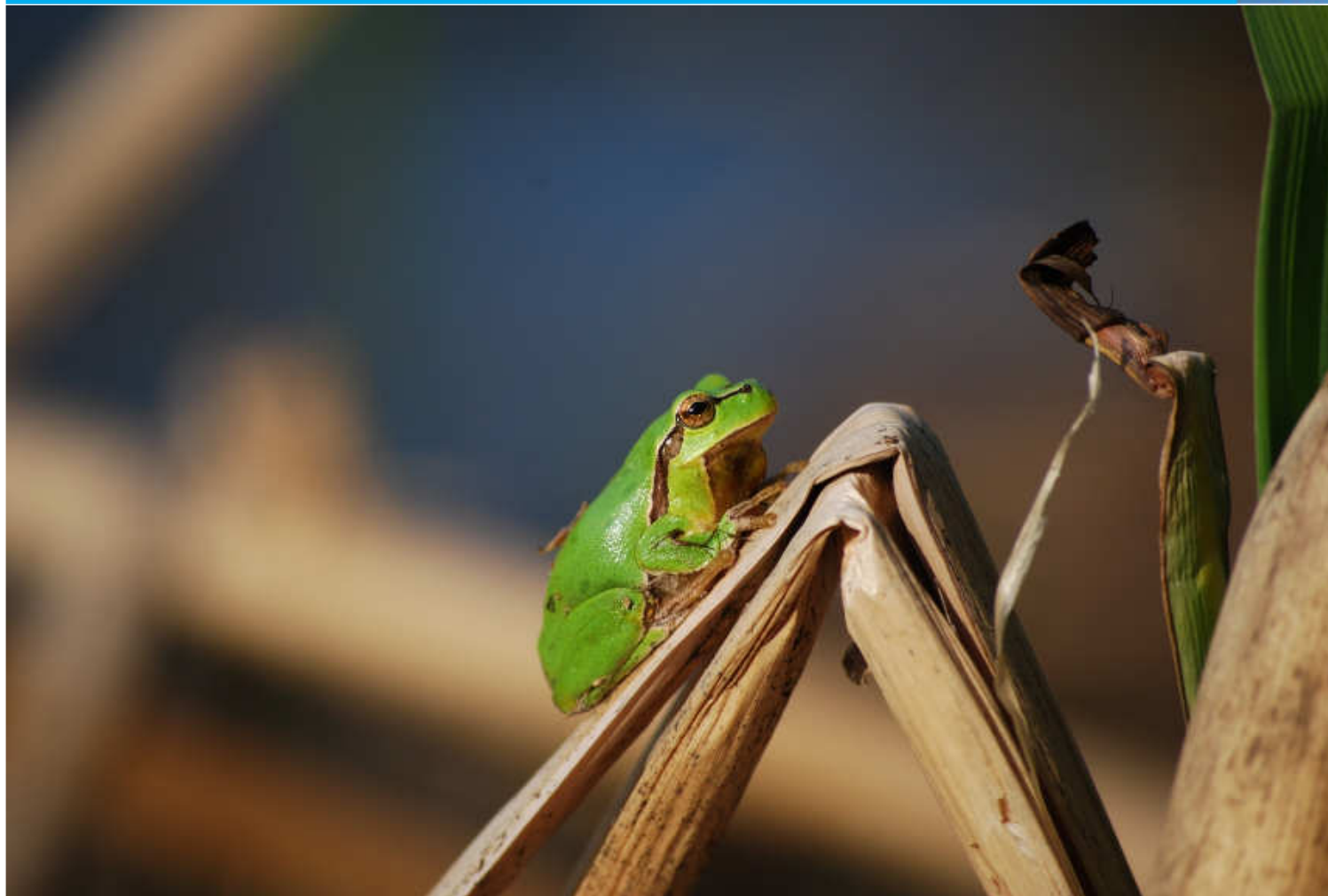
Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

**Rzekotka
drzewna**

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Zagrożenia

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Regulacje rzek

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Budowle hydrotechniczne

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Zanieczyszczenia

Wilkowice 2012

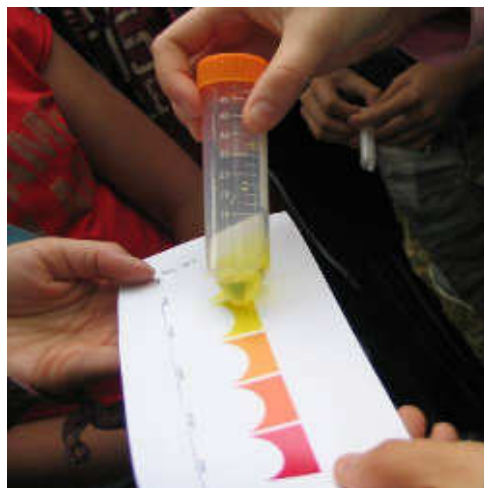
zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Co możemy zrobić, aby chronić
rzeki ?

edukacja

właściwości chemiczne i fizyczne wody

- badanie zawartości fosforanów i azotanów w wodzie
- pomiar odczynu wody (pH)

edukacja

zajęcia terenowe

- dokumentowanie fauny i flory
- podglądanie dzikiej przyrody

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

edukacja

zajęcia terenowe

- monitorowanie czystości wody w rzece
- wycieczki i rajdy wzdłuż rzek

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

edukacja

**sprzątanie rzeki
i jej brzegów**

Wilkowice 2012

edukacja

wykłady i warsztaty

- „Woda na Ziemi” – eksperyment
- zdobywanie wiedzy o historii i geografii rzek
- zdobywanie wiedzy o gatunkach ryb wędrujących

edukacja

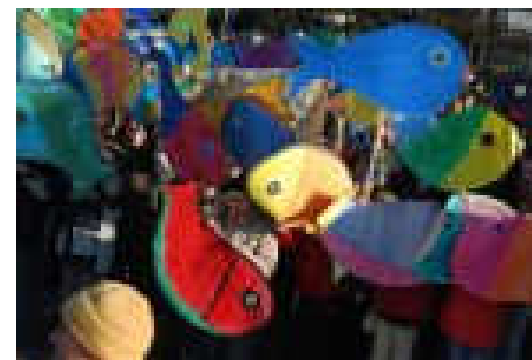
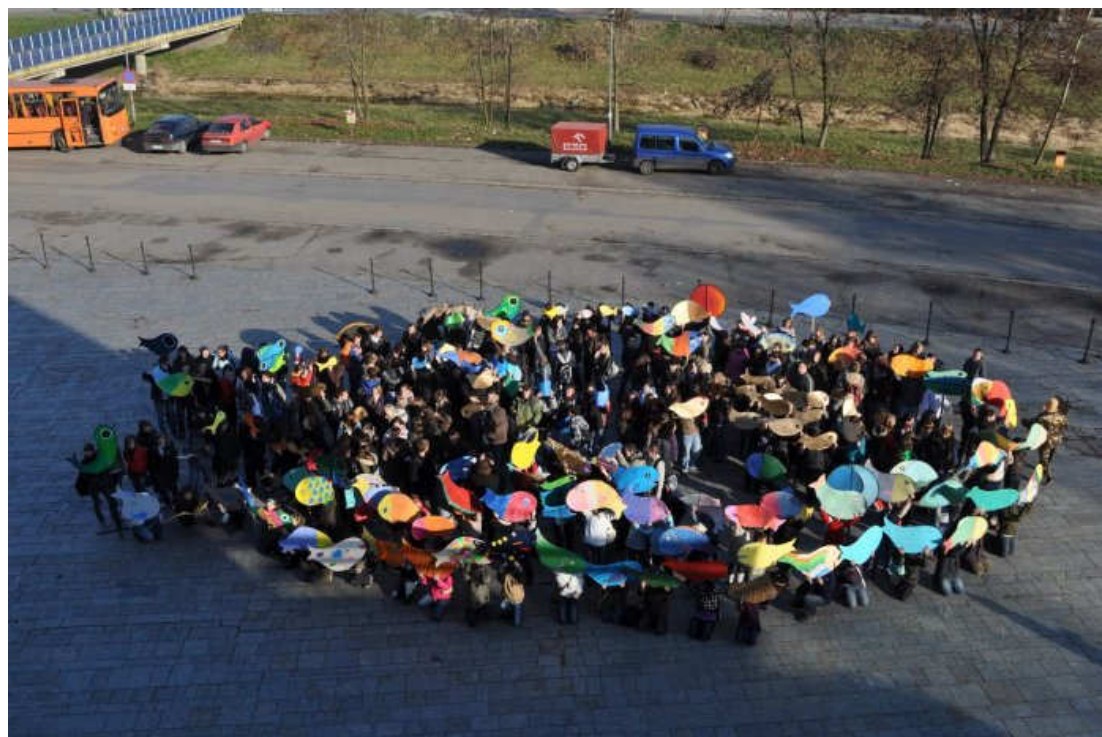
wycieczki edukacyjne

- wizyta w oczyszczalni ścieków
- stacja ujęcia wody pitnej

edukacja

Z okazji „Dnia bez zakupów” Klub Gaja wraz ze szkołami z Limanowej przygotował happening – Ryby maja głos!” – 27.11.2009 Limanowa

budowanie partnerstwa dla rzek

Porozumienie dla Parsęty – dobra praktyka

Porozumienie pomiędzy organizacjami pozarządowymi, placówkami oświatowymi, instytucjami samorządowymi i biznesem w celu ochrony rzek.

budowanie partnerstwa dla rzek

Porozumienie dla Parsęty – dobra praktyka

Przykładem działań jest coroczny piknik i sprzątanie Parsęty organizowane przez lokalny biznes dla całej społeczności lokalnej.

budowanie partnerstwa dla rzek

Porozumienie dla Parsęty – dobra praktyka

**do Porozumienia dla Parsęty przystąpiły:
Gmina Gościno, Gmina Dygowo,
Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i
Urządzeń Wodnych Regionalny Oddział w
Koszalinie, Troton w Ząbrowie, K.W.S. Salmo
Kołobrzeg, Lasy Państwowe Nadleśnictwo
Gościno, Zespół Szkół Gospodarki
Żywnościowej w Gościnie, Zespół Szkół w
Gościnie, Klub Gaja.**

budowanie partnerstwa dla rzek

Powiat Limanowa

**Współpraca z Powiatowym
Centrum Ekologicznym
działającym
w Wydziale Ochrony
Środowiska Rolnictwa i
Leśnictwa w Starostwie
Powiatowym w Limanowej.**

**Działania edukacyjne objęły nie
tylko dzieci i młodzież ale także
urzędników i samorządowców.**

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

kampania informacyjna

wystawa *Historia złotej rybki*

wystawa towarzyszyła happeningom *Historia złotej rybki*

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA
www.klubgaja.pl

BIG JUMP 2010 - 11 lipca, finał w Wiśle, rzeka Wisła

Wilkowice 2012

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA
www.klubgaja.pl

BIG JUMP 2011 - 10 lipca, finał w Wiśle, rzeka Wisła

Wilkowice 2012

Przeciętne dzienne zużycie wody na jednego mieszkańca

- Europa **140** litrów
- Polska **190** litrów
- USA **250** litrów
- Chiny **20** litrów

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

**Ile my zużywamy wody ?
Skąd bierzemy wodę ?**

Wilkowice 2012

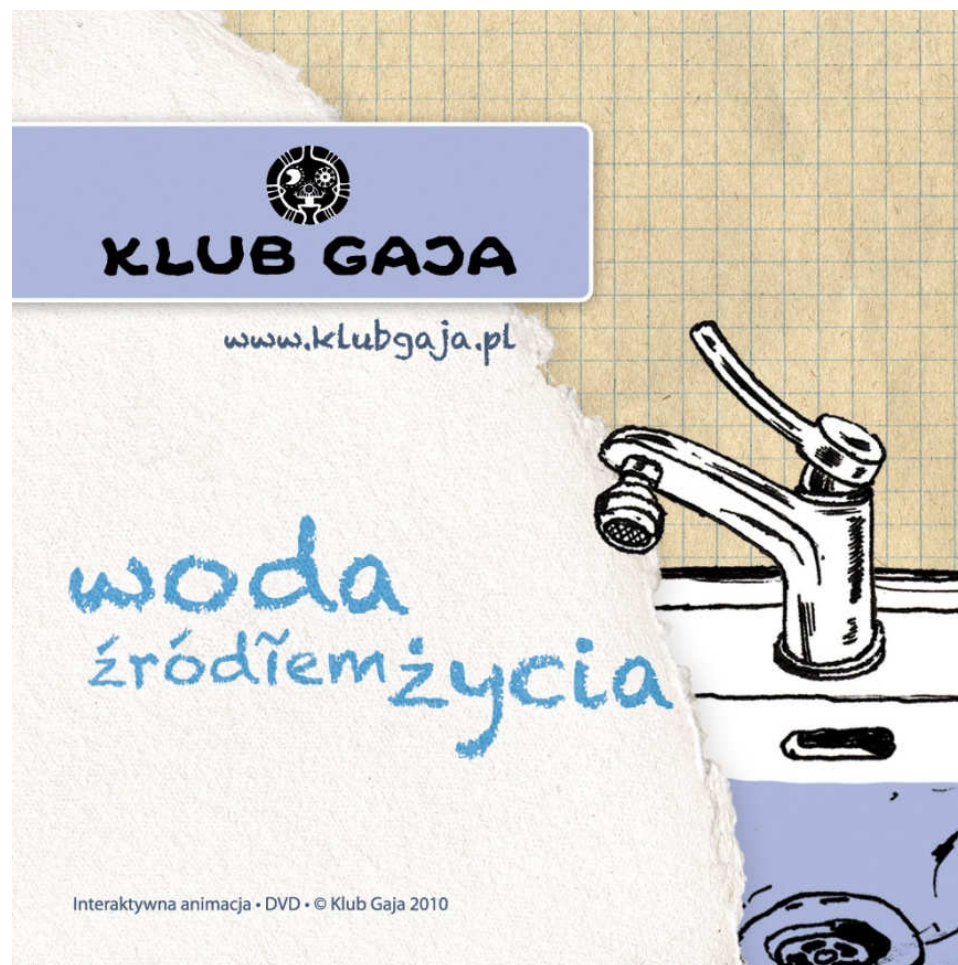
zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

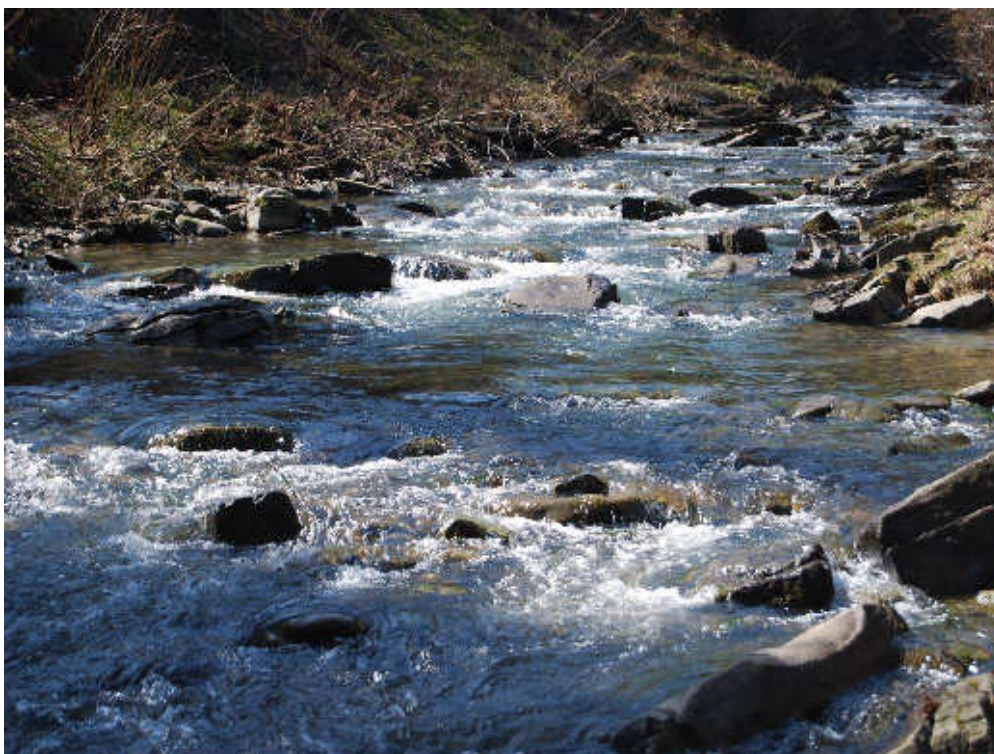
www.klubgaja.pl

Jak możemy oszczędzać wodę ?

Wilkowice 2012

Rezultaty:

- w latach 2010/11 zaadoptowano **290 rzek, strumieni, stawów, potoków, jezior, źródeł i Bałtyk**
- w programie wzięło udział ponad **40 000 osób** (woj. śląskie ponad 6,4 tys. osób).

Best Practice 2008

Program Zaadoptuj rzekę wśród najlepszych programów środowiskowych w Europie

- w październiku 2008 projekt *Zaadoptuj rzekę* był prezentowany na spotkaniu The Green Spider Network (GSN) we Francji
- wśród 5 prezentacji z Węgier, Belgii, Niemiec, Danii i Polski nominowanych do Best Practice 2008 Competition projekt *Zaadoptuj rzekę* Klubu Gaja zajął 3 miejsce

Dlaczego edukacja jest taka ważna?

Zdjęcia: Dawid Kilon

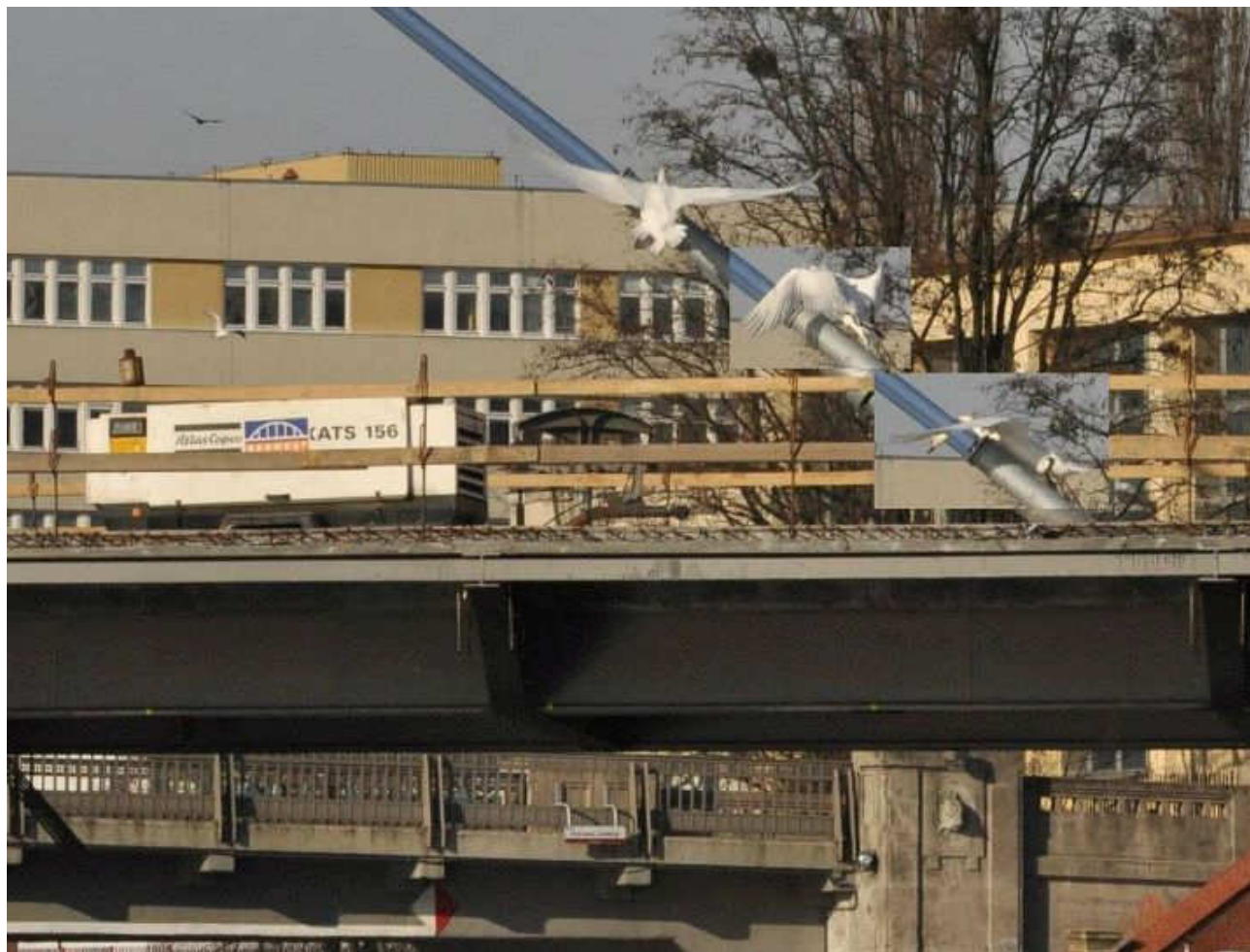
zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

Dlaczego edukacja jest taka ważna?

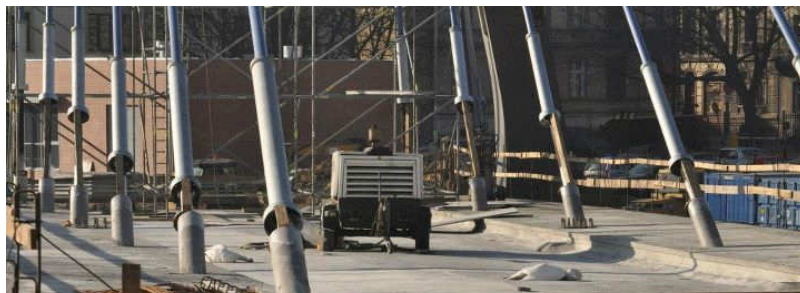

Zdjęcia: Dawid Kilon

Wilkowice 2012

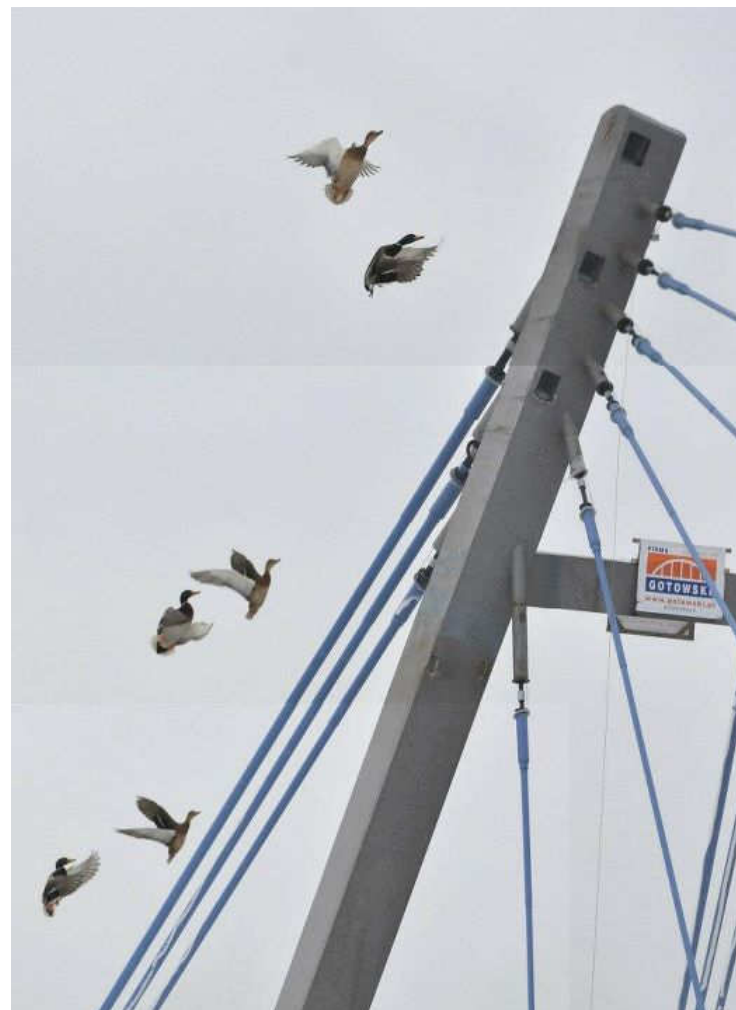
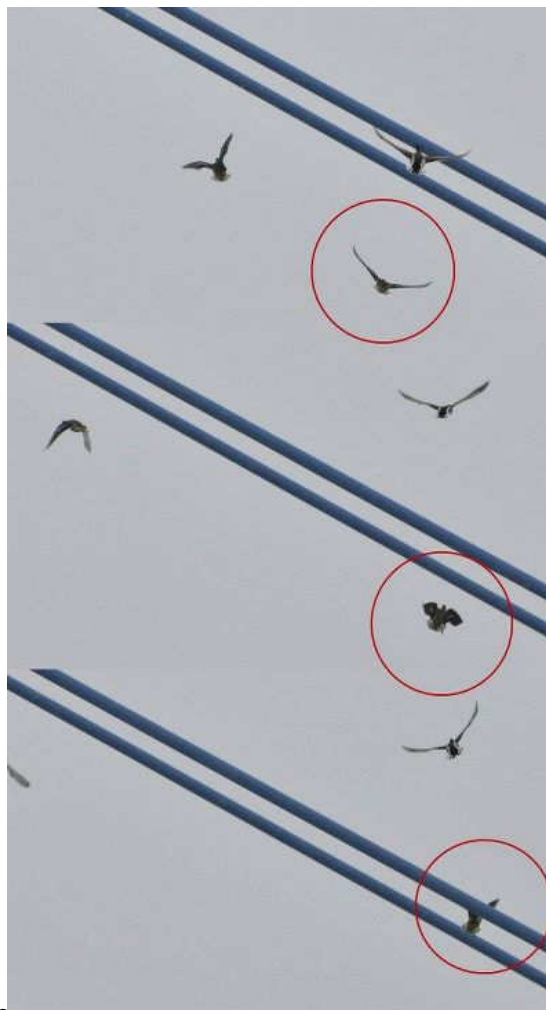

Dlaczego edukacja jest taka ważna?

Zdjęcia: Dawid Kilon

Dlaczego edukacja jest taka ważna?

Zdjęcia: Dawid Kilon

zaadoptuj rzekę

KLUB GAJA

www.klubgaja.pl

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

patronat Ministra Środowiska

**Program Zaadoptuj rzekę współfinansowany został ze środków
Narodowego funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony
Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

KLUB GAJA

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ

Więcej informacji:

Paweł Grzybowski, Członek Zarządu KLUBU GAJA

ul. Parkowa 10, 43-365 Wilkowice,

tel./fax +48 33 812 36 94, klubgaja@klubgaja.pl

www.klubgaja.pl